

Nederlandse Zorgautoriteit
t.a.v. mevrouw dr. M.J. Kaljouw
bestuursvoorzitter
Postbus 3017
3502 GA UTRECHT

Per E-mail

Datum	Telefoon	Ons kenmerk
30-3-2021	033 460 8985	00245953/2021
Contactpersoon	Bijlage(n)	Uw kenmerk
Marijke Verbeek		
Onderwerp		
Brief ervaringsdeskundigen en bekostiging		

Geachte mevrouw Kaljouw, beste Marian,

De inzet van ervaringsdeskundigen in de ggz is van grote waarde. Om patiënten optimaal te kunnen laten profiteren van de bijdrage die ervaringsdeskundigen leveren aan de behandeling, is het belangrijk dat er in ieder geval geen (financiële) drempels zijn die deze inzet belemmeren.

Middels deze brief vragen wij uw aandacht en medewerking om de inzet van ervaringsdeskundigen (ED) in de ggz/fz te stimuleren en op een passende manier te bekostigen. Het Zorgprestatiemodel (ZPM) ondersteunt dit slechts in beperkte mate doordat alleen ervaringsdeskundigen met kwalificatieniveau 6 consulten mag declareren. Dit betekent dat een grote groep ervaringsdeskundigen - net als nu het geval is - niet gefinancierd wordt. Dit stimuleert de verdere inzet van ervaringsdeskundigen niet.

Toegevoegde waarde in de behandeling

Over de toegevoegde waarde van de inzet van ervaringsdeskundigen in de ggz is in toenemende mate evidentie beschikbaar. Duidelijk is inmiddels dat voor de inrichting van behandeling en ondersteuning gericht op herstel, de inzet van ervaringsdeskundigheid een noodzaak vormt. Deze inzet is gericht op het ruimte maken binnen de zorg voor het belang van zelfmanagement en de ontwikkeling en versterking van het subjectief perspectief op het individuele behandel- en herstelproces.

De meerwaarde van de inzet van de ervaringsdeskundigen in de reguliere zorg staat in de ggz niet meer ter discussie. De ED levert een evidente en unieke bijdrage aan het herstelproces van de individuele patiënt en draagt in zijn algemeenheid bij aan het verlagen van de druk op de ggz en de kosten. Ook met de opkomst van teams die werken volgens het F-ACT-model dat ervaringsdeskundigheid voorschrijft, groeit het aantal arbeidsplaatsen. We zien eenzelfde toenemende inzet in de klinieken en de aanmeldpunten van ggz-organisaties.

Knelpunt in de bekostiging

De bekostiging van deze inzet kent vooralsnog haken en ogen, omdat in het nieuwe Zorgprestatie­model niveau 4 en 5 van de ervaringsdeskundigen geen consulten mogen schrijven, noch via de indirecte tijd worden bekostigd.

Gezien de implementatiefase waarin we zitten, zijn er op dit moment geen mogelijkheden meer om nog aanpassingen te doen in de beroepentabel of prestatie­structuur van het Zorgprestatie­model. Om te voorkomen dat de bekostiging van de inzet van ervaringsdeskundigheid, net als nu het geval is, uit de overige middelen (lees: overhead) van de instelling plaats moet vinden, zoeken we naar een oplossing om ook deze ervaringsdeskundigen (niveau 4 en 5 ofwel MBO en MBO+) op een passende manier te bekostigen. Mede gezien de verwachte en gewenste groei aan ED is het niet reëel om te veronderstellen dat de instellingen deze groei ook voor eigen rekening gaan nemen.

Knelpunten

Rondom de inzet van ervaringsdeskundigen in het nieuwe bekostigings­model van de ggz en fz bestaan twee grote knelpunten:

1. Beroepen­structuur

Voor het bepalen welke beroepsgroepen consulten mogen schrijven is een aantal criteria gehanteerd. De ervaringsdeskundigen vallen onder de groep overige beroepen in de ggz. Daarvan is vastgesteld dat alleen medewerkers met een niveau 6 opleiding (HBO) ook daadwerkelijk consulten mogen registreren en declareren. Het overgrote deel van de ervaringsdeskundigen (niveau 4 ofwel MBO en MBO+ en niveau 5) vallen hier niet onder. Naar schatting betreft dit 85% - 90% van de ervaringsdeskundigen.

2. Tarieven

De tarieven voor de nieuwe bekostiging worden bepaald op basis van kostprijs­onderzoek door de NZa. Deze kostprijzen zijn gebaseerd op het jaar 2017. In dit kostprijs­onderzoek is de groei aan inzet van de ervaringsdeskundigen van de afgelopen jaren niet meegenomen.

De toekomstige ontwikkeling van de inzet van ervaringsdeskundigen en vooral de op herstel gerichte behandeling worden geremd als hier geen extra ruimte voor komt. Naar schatting gaat het landelijk om een bedrag van ca 45 miljoen euro voor de loonkosten van de ervaringsdeskundigen. De ruimte hiervoor kan mogelijk worden gevonden in het macrokader ggz.

Voorstel

Wij realiseren ons heel goed dat bovenstaande knelpunten rondom de inzet van ervaringsdeskundigen niet meer op korte termijn geregeld kunnen worden binnen het bestaande programma voor het nieuwe bekostigings­model van de ggz en fz. Om die reden stellen wij voor om voor invoering van het Zorgprestatie­model per 1 januari 2022 onderstaande mogelijkheden uit te werken voor de bekostiging van de ervaringsdeskundigen vanaf niveau 4.

De inzet van ervaringsdeskundigen kan op een passende manier worden gerealiseerd door:

- a) De facultatieve prestatie uit te werken voor deze inzet.
- b) Een generieke opslag op de tarieven toe te passen waardoor de meerkosten kunnen worden betaald.
- c) Een stimuleringsfonds op te zetten waaruit de meerkosten kunnen worden betaald.

Wat vragen wij van u?

Wij ontvangen graag op korte termijn uw reactie op de brief. Uiteraard zijn wij ook graag bereid mee te denken over oplossingsrichtingen.

Met vriendelijke groet,

mevrouw drs. V.J.W.C. Esman-Peeters
directeur de Nederlandse ggz

mevrouw D. Daniëls
bestuursvoorzitter de Vereniging van
Ervaringsdeskundigen

Prof. dr. F.E. Scheepers
directeur Wetenschap Phrenos

In afschrift aan: Programma Zorgprestatie model, ministerie van VWS